

УДК 378.147:81'243

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/86-1-33>

Інна АХМАД,

orcid.org/0000-0001-7673-4308

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської мови технічного спрямування № 1

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(Київ, Україна) *Innakhtmad737@gmail.com*

Тетяна ЛИСЕНКО,

orcid.org/0000-0003-3081-6329

старший викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 1

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(Київ, Україна) *lysenko.tetiana@ill.kpi.ua*

Алла КОНДРАШОВА,

orcid.org/0000-0001-9031-7391

викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 1

Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(Київ, Україна) *chiralinka@ukr.net*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ВЕРБАЛЬНИХ І ВІЗУАЛЬНИХ АСОЦІАЦІЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглянуто інноваційні підходи до використання вербальних і візуальних асоціацій у вивченні іноземної мови студентами немовних спеціальностей. Встановлено, що аудіовізуальний метод є однією з провідних педагогічних технологій, яка активує як слухові, так і зорові канали сприйняття. Наголошено на важливості тематичної адаптації відеофрагментів до профільної підготовки студентів для досягнення інтеграції мовного і фахового компонентів. Підкреслено, що перегляд відео зі спеціалізованою лексикою сприяє формуванню міцних мовно-асоціативних зв'язків. Констатовано значущість когнітивної активності, яка посилюється завдяки поєднанню вербального контенту з образним рядом. Визначено доцільність залучення мнемотехнічних стратегій, зокрема ментальних карт і асоціативних таблиць, для формування зв'язків між новою інформацією та наявними знаннями. Зауважено, що застосування візуалізації у формі графічних схем позитивно впливає на аналітичні здібності студентів. Розкрито методичний потенціал графічних органайзерів як засобу структурованого подання навчального матеріалу. Уточнено, що застосування таких органайзерів, як «таблиця порівняння» та «дерево понять», забезпечує логічне структурування професійної термінології. Підтверджено, що активне використання візуальних технологій підвищує рівень інішомовної компетентності студентів. Встановлено ефективність цифрових платформ, які дозволяють реалізувати мультимодальний підхід до навчання. З'ясовано, що застосунок Quizlet сприяє кращому засвоєнню технічної лексики завдяки візуальним асоціаціям та гейміфікації. Наголошено на необхідності інтеграції автентичного відеоконтенту, який відображає реальні комунікативні ситуації. Підкреслено, що невербальні елементи мовлення (жести, міміка) є важливими для повноцінного розуміння мови. Констатовано значення субтитрів та тематичної релевантності відеоматеріалів для формування мовленнєвої інтуїції. З'ясовано, що сучасні цифрові засоби забезпечують гнучкість, доступність та мотиваційну привабливість вивчення іноземної мови.

Ключові слова: аудіовізуальний метод, візуальні асоціації, вербальні асоціації, мнемотехніка, графічні органайзери, візуальна грамотність, цифрові платформи, лексика, іноземна мова, навчання, SMART-технології.

Inna AKHMAD,

orcid.org/0000-0001-7673-4308

Candidate of Philological Sciences,

*Associate Professor at the Department of the English Language of Technical Orientation № 1
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"*

(Kyiv, Ukraine) Innakhmad737@gmail.com

Tetiana LYSENKO,

orcid.org/0000-0003-3081-6329

*Senior Lecturer at the Department of the English Language of Technical Orientation № 1
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"*

(Kyiv, Ukraine) lysenko.tetiana@lkl.kpi.ua

Alla KONDRASHOVA,

orcid.org/0000-0001-9031-7391

*Lecturer at the Department of the English Language of Technical Orientation № 1
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"*

(Kyiv, Ukraine) chipalinka@ukr.net

INNOVATIVE APPROACHES TO THE USE OF VERBAL AND VISUAL ASSOCIATIONS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING BY STUDENTS OF NON-LINGUISTIC SPECIALITIES

The article explores innovative approaches to the use of verbal and visual associations in foreign language learning among students of non-linguistic specialities. It has been established that the audiovisual method is one of the leading pedagogical technologies that activates both auditory and visual perception channels. The importance of thematically adapting video clips to students' professional training is emphasized to achieve integration of linguistic and subject-specific components. It is highlighted that watching videos containing specialized vocabulary contributes to the formation of strong language-associative connections. The significance of cognitive activity, which is enhanced by combining verbal content with imagery, is acknowledged. The relevance of using mnemonic strategies, particularly mind maps and associative tables, for linking new information to prior knowledge has been identified. It is noted that visualizations in the form of graphic schemes positively influence students' analytical abilities. The methodological potential of graphic organizers as a means of structured presentation of learning material is revealed. It is clarified that the use of such organizers as comparison tables and concept trees ensures logical structuring of professional terminology. It is confirmed that the active use of visual technologies improves students' foreign language proficiency. The effectiveness of digital platforms that enable a multimodal learning approach has been established. It has been found that the Quizlet application enhances the acquisition of technical vocabulary through visual associations and gamification. The necessity of integrating authentic video content reflecting real communicative situations is emphasized. It is underlined that non-verbal elements of speech (gestures, facial expressions) are essential for comprehensive language comprehension. The importance of subtitles and thematic relevance of video materials for developing speech intuition is recognized. Finally, it has been found that modern digital tools ensure flexibility, accessibility, and motivational appeal in foreign language learning.

Key words: *audiovisual method, visual associations, verbal associations, mnemonics, graphic organizers, visual literacy, digital platforms, vocabulary, foreign language, learning, SMART technologies.*

Постановка проблеми. У контексті сучасних трансформацій вищої освіти гостро постає проблема підвищення ефективності вивчення іноземних мов студентами немовних спеціальностей, де традиційні методи часто виявляються недостатньо результативними для засвоєння фахової лексики та розвитку іншомовної комунікативної компетентності. Враховуючи зростаючі вимоги до професійної мобільності, мультимодальної грамотності та міждисциплінарної інтеграції, актуальним є пошук інноваційних методичних рішень, здатних активізувати когнітивні процеси студентів і забезпечити глибше розуміння навчального матеріалу. Особливого значення набуває застосування

вербальних і візуальних асоціацій, що сприяють створенню стійких мовних зв'язків, інтенсифікації освітнього процесу й підвищенню мотивації до навчання іноземної мови у фаховому контексті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить, що питання використання вербальних і візуальних асоціацій у вивченні іноземної мови студентами немовних спеціальностей активно розглядаються в науковому дискурсі, зокрема, О. Буяновська акцентує увагу на дидактичних можливостях мультимедійних технологій; Г. Довгополова та А. Решитька досліджують ефективність SMART-інструментів у мовній підготовці; І. Зозуля, А. Стадній та А. Слободянюк аналізу-

ють роль аудіовізуальних засобів у формуванні іншомовної компетентності; І. Ігнатенко, А. Давидюк та І. Трубенко узагальнюють український досвід впровадження інновацій у методику викладання; Г. Лещук і Б. Стефанчука доводять дієвість аудіовізуального методу в освітньому процесі; М. Тихонова розглядає потенціал мнемотехніки у засвоєнні професійної лексики; С. Цимбал та Н. Скрипник оцінюють ефективність графічних органайзерів у навчанні; І. Школа, Б. Салюк та В. Смелянська вивчають значення візуальної грамотності в контексті предметно-мовного інтегрованого підходу.

Метою статті є обґрунтування інноваційних підходів до використання вербальних і візуальних асоціацій у вивченні іноземної мови студентами немовних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. Аудіовізуальний метод у вивченні іноземних мов становить одну з провідних педагогічних технологій, орієнтованих на одночасне активування зорового й слухового каналів сприйняття з метою підвищення ефективності засвоєння мовного матеріалу. Метою зазначеного методу є інтенсифікація процесу опанування мови на основі засвоєння розмовного лексико-граматичного мінімуму, що дозволяє швидко переходити до продуктивного мовлення. Методика реалізується через застосування принципів мовного випередження, глобального сприйняття мовного матеріалу та звуко-зорового синтезу, що сприяє комплексному розвитку рецептивних і продуктивних компетентностей (Лещук, Стефанчук, 2024: 46).

Застосування аудіовізуального методу у вивченні іноземної мови студентами немовних спеціальностей набуває особливої ефективності за умови тематичної адаптації матеріалів до професійної сфери. Так, зокрема, перегляд навчальних відеофрагментів із субтитрами іноземною мовою, що ілюструють інженерні процеси, роботу машин або технології автоматизації, дозволяє інтегрувати мовний та фаховий компонент. Наприклад, під час аналізу відео про принцип дії 3D-принтера студенти засвоюють як загальнонавчальну лексику (e.g. to assemble, to operate, to monitor), так і вузькоспеціалізовані терміни (extruder, filament, build plate), що формує стійкі мовно-асоціативні зв'язки на основі образного контексту. Завдяки поєднанню вербального супроводу та зорових образів активізуються когнітивні механізми, які підвищують якість розуміння та збереження інформації.

Крім того, важливим чинником ефективного засвоєння іноземної мови, зокрема англійської, технічного спрямування є здатність студентів встановлювати смислові зв'язки між новою лексикою та вже наявними знаннями, що значною

мірою забезпечується через використання мнемотехнічних прийомів. Саме в цьому контексті аудіовізуальні засоби доцільно поєднувати з методами візуалізації знань, такими як складання ментальних карт, побудова схем, використання асоціативних таблиць тощо. Наприклад, під час вивчення теми «Електричні кола» студенти можуть створити ментальну карту, у якій слово *resistor* буде пов'язане з графічним символом резистора, перекладом, функцією та візуальним прикладом його розміщення в схемі. Такий підхід одночасно активує зорову, мовну та аналітичну діяльність.

Крім того, мнемотехнічні стратегії не лише забезпечують якісне збереження великого обсягу навчальної інформації в довготривалій пам'яті, але й сприяють глибшому осмисленню змісту навчального матеріалу, що своєю чергою позитивно впливає на мотивацію студентів та підвищує результативність освітнього процесу (Тихонова, 2023: 254).

У межах техніко-орієнтованих освітніх програм мнемотехнічні підходи демонструють особливу ефективність при вивченні англійської термінології, що стосується, наприклад, електроніки, механіки або інформаційних технологій. Так, під час вивчення термінів, пов'язаних із комп'ютерною інженерією (зокрема, *motherboard*, *cache*, *firmware*), доцільним є створення візуально-вербальних асоціативних пар: до слова *cache* додається зображення схованки, підписане українською як «сховище», що дозволяє закріпити значення через образну аналогію. Такий підхід полегшує навчання студентів з низьким рівнем початкової мовної підготовки, оскільки забезпечує швидкий перехід від сприйняття нової лексики до її осмислення у фаховому контексті.

Візуальна грамотність розглядається як ключовий компонент предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) англійської мови, оскільки забезпечує одночасне формування когнітивних, мовленнєвих і предметних компетентностей. Впровадження різноманітних стратегій розвитку візуальної грамотності – зокрема методики візуального мислення, віртуальних музейних екскурсій та графічних органайзерів – сприяє створенню інтерактивного освітнього середовища, яке активізує міждисциплінарне мислення і полегшує засвоєння навчального матеріалу як на концептуальному, так і на мовному рівні (Школа, 2025: 145).

З огляду на специфіку технічної освіти, де значна частина інформації передається у вигляді схем, креслень, графіків та інфографіки, формування візуальної грамотності студентів набуває прикладного характеру. Наприклад, у рамках вивчення англійської мови за темою «*Smart technologies in mechanical engineering*» ефектив-

ним є застосування інфографіки, яка ілюструє порівняльні характеристики технологій, їхнє призначення та ключові терміни.

Особливої уваги у цьому контексті заслуговує методичний потенціал графічних органайзерів, які виступають ефективним засобом візуалізації навчального змісту під час викладання іноземної мови в закладах вищої освіти. Завдяки здатності забезпечувати зорову підтримку та структуроване представлення інформації, графічні органайзери полегшують сприйняття й запам'ятовування мовного матеріалу (Цимбал, Скрипник, 2022: 47).

Актуальність застосування графічних органайзерів особливо помітна в освітньому процесі студентів технічних спеціальностей, де засвоєння абстрактних понять і складних лексичних структур потребує візуального підкріплення. Так, у процесі вивчення англійської мови в контексті інженерної тематики ефективним виявляється використання таких форм органайзерів, як «дерево понять» (concept tree) для структурування термінів, пов'язаних із конструкційними матеріалами, або «таблиця порівняння» (comparison chart) для розмежування понять current, voltage та resistance в електротехніці. Такі візуальні структури дозволяють не лише впорядковувати матеріал відповідно до логіки дисципліни, а й пов'язувати лексичні одиниці з реальними професійними ситуаціями, що посилює практичну спрямованість навчання.

Перевагою візуальних технологій загалом та графічних органайзерів зокрема у викладанні іноземної мови є можливість надання студентам мовних знань і комунікативних умінь у стислій, доступній і легкій для засвоєння формі завдяки інтенсифікації зорового сприйняття (Цимбал, Скрипник, 2022: 45). У поєднанні з цифровими інструментами, візуалізація навчального матеріалу стає ще більш динамічною та адаптивною до потреб сучасного студента.

У цьому контексті доцільним є залучення інтерактивних цифрових платформ, які реалізують принципи візуальної асоціації та мультимедіального навчання. Вони дозволяють поєднати навчальні цілі з інтересами молоді та сучасними технологічними трендами, що особливо актуально в технічному середовищі. Наприклад, під час створення власного курсу на платформі Memrise викладач може інтегрувати відеофрагменти, технічні діаграми та словникові картки, що асоціюють термін із зображенням, транскрипцією й перекладом. Таке поєднання стимулює не лише пам'ять, але й креативне мислення.

Успішна реалізація візуально-асоціативного підходу також спостерігається у практиці використання мобільних застосунків з елементами гейміфікації, які дозволяють персоналізувати освітній

процес, зокрема для студентів технічних спеціальностей. Так, під час вивчення професійної англійської мови, застосунок Quizlet дає змогу створювати набори карток із технічною лексикою, наприклад, з тем «Computer Architecture» або «Mechanical Engineering Tools». Ці картки доповнюються зображеннями, транскрипціями, прикладами вживання у фаховому контексті, що сприяє створенню глибоких вербально-візуальних зв'язків. Завдяки функціям автоматичного повторення (spaced repetition) та інтерактивним міні-іграм, студенти ефективно засвоюють навіть складну термінологію, характерну для інженерних дисциплін. У результаті освітній процес набуває рис самостійного дослідження та рефлексії, що особливо важливо для майбутніх фахівців у сфері точних наук.

Серед ефективних лінгводидактичних ресурсів особливе місце посідають цифрові інтернет-платформи, які інтегрують елементи адаптивного навчання та забезпечують індивідуалізацію освітнього процесу. Зокрема, платформа Duolingo пропонує можливість вивчення понад 30 мов за допомогою методики гейміфікації, що передбачає інтенсивне повторення та тренування мовного матеріалу задля кращого його засвоєння (Ігнатенко та ін., 2024).

Доповненням до цих ресурсів, що забезпечують структуроване опрацювання граматичних і лексичних явищ, слугують мультимедійні матеріали, здатні урізноманітнити освітній процес і зробити його більш наближеним до реальних комунікативних ситуацій. Особливо актуальним є залучення відеоматеріалів як джерела автентичного мовного контенту, що активізує не лише когнітивну, а й емоційно-ціннісну сферу студентів. Завдяки цьому здобувачі освіти не лише вивчають професійно орієнтовану лексику, але й формують здатність до розуміння мови в контексті майбутньої професійної діяльності.

Ефективним засобом формування іншомовної комунікативної компетентності є використання різноманітних відеозасобів, зокрема художніх, документальних, мультиплікаційних фільмів, новин, рекламних роликів, які відображають живу мову у природних комунікативних ситуаціях. Такі матеріали поєднують вербальні елементи мовлення з невербальними засобами комунікації – жестами, мімікою, позами, поглядом, що дає змогу комплексно сприймати мовленнєві ситуації в їхньому культурному контексті.

Використання автентичних відеоматеріалів в освітньому процесі забезпечує засвоєння нової лексики, удосконалення навичок аудіювання, а також підвищення рівня мовленнєвої інтуїції. Проте ефективність такого підходу залежить від низки чинників, які необхідно враховувати під

час добору матеріалів. До них належать: рівень мовної підготовки студентів; складність лінгвістичного та культурного наповнення контенту; співвідношення вербального й візуального компонентів; тематична відповідність матеріалу змісту заняття; його дидактична цінність; релевантність тематики до інтересів і потреб здобувачів освіти; оптимальна тривалість відео; наявність субтитрів, які підтримують аудіювання; потенціал ресурсу у формуванні світоглядних і етичних орієнтацій (Зозуля та ін., 2022: 17).

У цьому контексті важливим є інтегрування автентичного мультимедійного контенту в середовище SMART-технологій, що дозволяє реалізувати принципи персоналізованого й адаптивного навчання. Наприклад, при використанні інтерактивної дошки SMART Board викладач може транслювати фрагменти науково-популярних відео з технічної тематики, супроводжуючи їх вправами на формування тематичного словника. У поєднанні з додатками для миттєвого опитування (наприклад, Mentimeter або Kahoot), студенти мають змогу оперативно реагувати на побачене й почуте, що активізує їхнє критичне мислення та закріплює мовний матеріал.

Сучасні цифрові технології, зокрема SMART-рішення, значно розширюють дидактичні можливості вивчення іноземних мов, забезпечуючи технічну зручність, доступність матеріалів і підвищення навчальної мотивації. Застосування інтелектуального обладнання в аудиторіях сприяє створенню інтерактивного освітнього простору, орієнтованого на активну взаємодію. Особливої значущості набуває можливість міжкультурної співпраці викладачів, які можуть здійснювати спільне викладання з різних країн у синхронному або асинхронному режимі. Така взаємодія сприяє розвитку відкритих освітніх ресурсів та формуванню моделей відкритого змішаного навчання, що не обмежується просторово-часовими рамками (Довгополова, Решитько, 2024: 148).

З метою практичного застосування зазначених можливостей дедалі частіше використовуються онлайн-платформи з вбудованими засобами візуалізації та голосового супроводу, такі як LearningApps, TED-Ed, Edpuzzle або Quizlet, що дозволяють інтегрувати як вербальні, так і візуальні асоціації в освітній процес. Наприклад, студенти технічних спеціальностей можуть працювати з анімованими схемами або інфографіками на тему «principles of mechanics» англійською мовою, супроводженими термінологічним коментарем та дикторським озвученням. Такі візуально-вербальні комбінації сприяють не лише глибшому розумінню спеціалізованої лексики, але й розвитку міжмовної інтерференційної стійкості.

З метою оптимізації викладання іноземних мов у закладах вищої освіти все ширше впроваджуються мультимедійні засоби та смарттехнології, зокрема вебінари, блоги та соціальні мережі, які сприяють створенню інтерактивного освітнього середовища (Довгополова, Решитько, 2024: 145).

У цьому контексті особливу роль відіграє використання мультимедійних програм, що істотно розширюють зміст і форми навчання іноземних мов, особливо для студентів немовних спеціальностей. Такі програми забезпечують доступ до автентичних матеріалів – текстів художньої літератури, статей, матеріалів інформаційних сайтів – і сприяють формуванню іншомовної компетентності на основі різноманітних форматів мовного введення (Буяновська, 2022: 166).

Однак у використанні мультимедійних технологій під час занять з англійської мови існують певні застереження. Зокрема, надмірне застосування наочності може зумовлювати дисбаланс у розвитку конкретного та абстрактного мислення студентів. Крім того, комп'ютерна підтримка освітнього процесу не повинна сприйматися як розважальний елемент, а має розглядатися як інтегрована активізувальна складова пізнавальної діяльності, що сприяє підвищенню мотивації до вивчення іноземної мови (Буяновська, 2022: 166–167). Такий підхід до безперервної освіти розширює можливості ефективного засвоєння англійської мови студентами немовних спеціальностей.

З огляду на зазначене, важливим стає не лише технологічне наповнення занять, а і їхня змістова релевантність до професійного спрямування здобувачів освіти. Практика показує, що поєднання мовного контенту з профільними темами сприяє кращому засвоєнню термінології, підвищенню інтересу до дисципліни та розвитку професійно орієнтованої комунікативної компетентності. Наприклад, під час вивчення теми «Automation and Control Systems» студенти електротехнічного напрямку залучаються до аналізу відеофрагментів із виробничих процесів, які супроводжуються автентичними технічними коментарями. Опрацювання таких матеріалів активізує як візуальні, так і вербальні асоціації, забезпечуючи багаторівневе сприйняття мовної інформації.

У цьому контексті важливо поєднувати онлайн-ресурси з фаховим навчальним контентом. Так, крім опрацювання інтерактивних завдань на освітніх платформах, студенти немовних спеціальностей мають здійснювати роботу з англійськими текстами, релевантними до їхніх професійних напрямів. Наприклад, на кафедрі англійської мови технічного спрямування №1 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

навчальна практика включає переклад та аналіз спеціалізованих текстів із таких тем, як «Computer-Aided Design», «Wireless Communication Systems» і «Renewable Energy Sources». Для лексичного опрацювання таких матеріалів студенти активно використовують корпусні онлайн-словники, зокрема Linguee, Reverso Context, Cambridge Dictionary Online, що дозволяє інтерпретувати терміни у відповідному контексті.

Висновки. Узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна констатувати, що ефективне формування іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей, зокрема технічного профілю, потребує інтеграції інноваційних підходів, заснованих на використанні вербальних і візуальних асоціацій. На основі аналізу сучасних

методик засвідчено, що аудіовізуальні засоби, мнемотехнічні прийоми та графічні організатори сприяють інтенсифікації процесу засвоєння навчального матеріалу завдяки активації багатомодального сприйняття й розвитку асоціативного мислення. Логічним продовженням цих підходів є впровадження цифрових платформ і мобільних застосунків із гейміфікованими елементами, що поєднують навчальні цілі з інтересами студентської молоді, а також враховують особливості технічного контексту.

У перспективі доцільним є подальше науково-методичне дослідження адаптації асоціативно-візуальних стратегій до спеціалізованого мовного навчання, зокрема з урахуванням конкретних галузевих потреб і рівня мовної підготовки студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буяновська О. А. Використання мультимедійних технологій під час навчання іноземної мови студентів немовних спеціальностей. Інноваційна педагогіка. 2022. Випуск 44, т. 2. С. 162-167.
2. Довгополова Г. Г., Решитько А. Д. Використання смарт-технологій у навчанні іноземних мов студентів немовних спеціальностей. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2024. № 208. С. 143-148.
3. Зозуля І. Е., Стадній А. С., Слободянюк А. А. Аудіовізуальні засоби навчання в процесі формування іншомовної комунікативної компетентності. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. 2022. Вип. 40. С. 12-28.
4. Ігнатенко І. П., Давидюк А. Р., Трубенко І. А. Інновації в методиках навчання іноземних мов: досвід України. Академічні візії. 2024. № 37. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1460>
5. Лещук Г. В., Стефанчук Б. М. Аудіовізуальний метод у навчанні іноземних мов. Науковий вісник Ужгородського університету: збірник наукових праць; серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2024. Вип. 2(55). С. 44-48.
6. Тихонова М. Освоєння нової лексики професійного спрямування на заняттях з англійської мови за допомогою мнемотехніки. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 69, том 3. С. 253-258.
7. Цимбал С., Скрипник Н. Аналіз можливостей застосування графічних організаторів у викладанні іноземної мови. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2022. Том 23. С. 44-47.
8. Школа І. В., Салюк Б. А., Смельянська В. В. Візуальна грамотність як компонент предметно-мовного інтегрованого навчання англійської мови. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. 2025. № 1. С. 141-149.

REFERENCES

1. Buianovska O. A. (2022). Vykorystannia multymediinykh tekhnolohii pid chas navchannia inozemnoi movy studentiv nemovnykh spetsialnostei [The use of multimedia technologies in teaching a foreign language to students of non-language specialties]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy*, 44(2), 162-167 [in Ukrainian].
2. Dovhopolova H. H., Reshytko A. D. (2024). Vykorystannia smart-tekhnologii u navchanni inozemnykh mov studentiv nemovnykh spetsialnostei [The use of smart technologies in teaching foreign languages to students of non-language specialties]. *Naukovi zapysky. Serii: Filolohichni nauky – Scientific notes. Series: Philological sciences*, 208, 143-148 [in Ukrainian].
3. Zozulia I. E., Stadnii A. S., Slobodianiuk A. A. (2022). Audiovizualni zasoby navchannia v protsesi formuvannia inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti [Audiovisual teaching aids in the process of forming foreign language communicative competence]. *Vykładannia mov u vyshchych navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zviazky – Teaching languages in higher educational institutions at the present stage. Interdisciplinary connections*, 40, 12-28 [in Ukrainian].
4. Ihnatenko I. P., Davydiuk A. R., Trubenko I. A. (2024). Innovatsii v metodykakh navchannia inozemnykh mov: dosvid Ukrainy [Innovations in methods of teaching foreign languages: the experience of Ukraine]. *Akademichni vizii – Academic visions*, 37. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1460> [in Ukrainian].
5. Leshchuk H. V., Stefanchuk B. M. (2024). Audiovizualnyi metod u navchanni inozemnykh mov [Audiovisual method in teaching foreign languages]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu: zbirnyk naukovykh prats; serii: Pedahohika. Sotsialna robota – Scientific Bulletin of Uzhhorod University: collection of scientific papers; series: Pedagogy. Social work*, 2(55), 44-48 [in Ukrainian].
6. Tykhonova M. (2023). Osvoiennia novoi leksyky profesiinoho spriamuvannia na zaniattiakh z anhliiskoi movy za dopomohoiu mnemotekhniki [Mastering new professional vocabulary in English classes using mnemonics]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Topical issues of the humanities*, 69, 3, 253-258 [in Ukrainian].
7. Tsymbal S., Skrypnyk N. (2022). Analiz mozhlyvostei zastosuvannia hrafichnykh orhanaizeriv u vykladanni inozemnoi movy [Analysis of the possibilities of using graphic organizers in teaching a foreign language]. *Aktualni problemy filolohii ta perekloznavstva – Actual problems of philology and translation studies*, 23, 44-47 [in Ukrainian].
8. Shkola I. V., Saliuk B. A., Smelianska V. V. (2025) Vizualna hramotnist yak komponent predmetno-movnoho intehrovanoho navchannia anhliiskoi movy. [Visual literacy as a component of subject-language integrated English language learning] *Naukovi zapysky NDU im. M. Hoholia*. № 1. S. 141-149. [in Ukrainian].